

Levanger kommune
Rådmannen

Tertialrapport Levanger kommune

*Gjennomføring av strategiene i Kommuneplanens samfunnsdel
Kommunens økonomiske situasjon
pr. 30.04.2016*

Levanger, 8. juni 2016

1.	INNLEDNING	3
2.	SAMFUNNSMÅL OG STRATEGIER I KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL.....	4
3.	STATUS TJENESTEPRODUKSJON	5
3.1	Oppvekst	5
3.2	Helse og omsorg	8
3.3	Samfunnsutvikling.....	11
3.4	Handlingsplan drift.....	14
4.	STATUS ØKONOMISK DRIFT. UTVIKLING I UTGIFTER OG INNTEKTER	20
4.1	Oppsummering av økonomisk situasjon pr 30.04.2016	20
4.2	Budsjettjusteringer drift.....	21
4.3	Økonomi, situasjonen i driften	22
5.	INVESTERINGER.....	29
5.1	Status investeringer	29
5.2	Budsjettjusteringer investering.....	31
6.	FINANSFORVALTNING	32
6.1	Kort sammendrag	32
6.2	Avviksanalyse låneportefølje – nøkkeltall	33
6.3	Stresstest	34
7.	ORGANISASJON	35
7.1	Sykefravær	35
7.2	Kommentarer fra sektorene	36

1. INNLEDNING

Rapporten avlegges i henhold til økonomireglement for Levanger kommune.

Regnskapet pr. 30. april er vurdert mot årets budsjett, regnskap pr. 30.04.15 og prognose for årsregnskap.

I tillegg til ren regnskapsrapport er det gjort et forsøk på å gi en statusrapport i forhold til gjennomføring av strategiene i kommuneplanens samfunnsdel og tiltakene i økonomiplanen for 2016-2019.

Regnskapet pr utgangen av 1. tertial viser at den kommunale drifta i det alt vesentlige holder seg innenfor vedtatte budsjetttrammer. I forbindelse med at den nye ungdomsskolen ble tatt i bruk ble det ved en feiltakelse ikke satt av ressurser for husleie til Trønderhallen som dekker skolens behov for kroppsøvingslokaler. Denne er beregnet til 1,6 mill årlig og foreslås tatt inn. Regnskapet for de siste årene har vist betydelige negative avvik når det gjelder bygg og eiendom. For 2015 ble det et merforbruk på 4 mill kr på denne enheten. Det er iverksatt tiltak for å komme ned mot budsjetttrammene, men det anses ikke realistisk å opprettholde tilstrekkelig kvalitet på vedlikehold og renhold på kommunale bygg uten å øke budsjetttramma i tillegg. Rådmannen foreslår derfor å styrke budsjettet for bygg og eiendom med 2 mill kr.

Levanger har en positiv skatteinntang og befolkningsutvikling og rådmannen vurderer det som at Levanger kommune er inne i en fin «flyt». Likevel må en hele tiden arbeide kontinuerlig med omstilling og utvikling for å møte framtidens behov med trange budsjetttrammer.

Det har vært brukt mye tid og energi på kommunereformen gjennom første tertial. Det ble framforhandlet intensjonsavtaler om sammenslåing med både Frosta og Verdal kommune, men i skrivende stund ser det ut som om Levanger kommune ikke blir sammenslått med noen annen kommune i denne runden. Når samkommunemodellen forsvinner som en del av kommunereformen gir det utfordringer for både Levanger og Verdal kommuner som har hatt store gevinster av dette samarbeidet. I løpet av høsten må en avklare hvordan de oppgavene som i dag ligger i samkommunen skal løses framover.

2. SAMFUNNSMÅL OG STRATEGIER I KOMMUNEPLANENS SAMFUNNSDEL

Samfunns mål

- Våre kommuner er gode samfunn å leve i hele livet, og alle føler seg som en verdsatt del av fellesskapet
- Alle barn får en best mulig start på livet
- Alle innbyggere opplever trygghet, mestrer hverdagen, og har flere aktive leveår med god helse og trivsel
- Våre kommuner er en utviklingskraft i en bærekraftig og robust del av Midt-Norge

Strategier

A) Sikre en bærekraftig politikk

- Prioritere forebygging og tidlig innsats
- Prioritere tiltak som favner store deler befolkningen
- Sikre at kommunal innsats prioriteres etter innbyggernes behov
- Legge til rette for et innovativt og lønnsomt arbeids- og næringsliv og økt matproduksjon
- Ta tydeligere ansvar for miljø- og klimautfordringene
- Mobilisere lokalsamfunnets ressurser gjennom åpenhet, medvirkning fra innbyggere og gjennom samspill og allianser med kunnskapsinstitusjoner, næringsliv, frivillighet og offentlige aktører
- Sikre helhetsløsninger, koordinerte arbeidsprosesser og fremtidsretta og kunnskapsbaserte tjenester
- Avstemme politikk og tjenesteproduksjon gjennom forpliktende, helhetlig og økonomisk bærekraftig planverk

B) Prioritere en god start og mestring hele livet

- Prioritere barns oppvekstvilkår og muligheter for å mestre livet
- Legge til rette for inkludering, trygghet og deltakelse i sosiale fellesskap
- Prioritere virkemidler som reduserer sosiale ulikheter i helse og livsvilkår
- Legge til rette for og stimulere til sunne levevaner
- Vektlegge innbyggernes egne ressurser og erfaringer i tjenesteytingen
- Vektlegge familie- og nettverksperspektiv som arbeidsform
- Ha et nært og likeverdig samarbeid med innbyggerne
- Forbedre læringsresultatene i skolen
- Arbeide for et godt og inkluderende arbeidsliv
- Gi alle innbyggere mulighet for kulturopplevelser

C) Skape rause og robuste livsmiljøer

- Bygge opp under gode nærmiljø
- Utvikle aktive og mer kompakte senterområder i de ulike delene av kommunene
- Stimulere til vakre og levende sentra og sikre arealer til trygge grøntområder, møteplasser og tilrettelagt infrastruktur
- Gjøre det enklere og mer attraktivt å gå og sykle
- Legg til rette for lek, aktivitet, kultur- og naturopplevelser og fritidstilbud for alle uavhengig av alder og funksjonsnivå
- Tilrettelegge for differensierte botilbud som svarer til innbyggernes behov
- Stimulere til at innbyggerne tar bedre vare på hverandre og sine omgivelser
- Legge til rette for kontinuitet og robusthet i frivilligheten, og tydeliggjøre ansvarsdeling og samspill mellom frivillige, offentlige og private aktører
- Bygge opp under utvikling og innovasjon som naturlig i organisasjon og samfunn
- Styrke identitet og attraksjonsverdi gjennom satsing på våre fortrinn og særpreg

3. STATUS TJENESTEPRODUKSJON

3.1 Oppvekst

Ved 1. tertial er tjenestene på generelt grunnlag i samsvar med vedtatte planer. Det er midt i skole- og barnehageåret, og driften er i en stabil fase. Det jobbes mot generelle og spesifikke målsettinger innenfor alle tjenestene, og det meldes om stor etterspørsel i hjelpetjenestene og høyt arbeidstrykk i skoler og barnehager. Det er slik det skal være, men det er viktig å være oppmerksom på ventelister og fristoverskridelser (PPT og Barnevern), som bør og skal unngås. Tjenestene i oppvekstsektoren har høy dynamikk og stor kompleksitet, og det dukker kontinuerlig opp krevende enkeltsaker, miljøutfordringer, ressurs spørsmål og andre ledelsesutfordringer. Dette håndteres fortløpende, og det jobbes samtidig med organisasjons- og endringsspørsmål for å nå langsiktige og strategiske mål for å bedre strukturer, prosesser og resultater.

Skole felles

Dette ansvaret ivaretar blant annet egenandel for kurs/videreutdanning for lærere, grunnskoleopplæring og spesialundervisning for barn i fosterhjem, spesialundervisning ved private skoler og gratis SFO-tilbud for barn med nedsatt funksjonsevne fra 4. klasse. Levanger kommune betaler for 16 elever bosatt i fosterhjem i 8 kommuner. Samtidig har kommunen inntekter fra 10 kommuner og 28 elever som bor i fosterhjem i Levanger kommune. Kommunen betaler spesialundervisningen for 32 elever i 3 privatskoler.

I alt 46 lærere søkte på videreutdanning gjennom den statlig initierte ordningen «kompetanse for kvalitet». 30 av søknadene er i april godkjent av Utdanningsdirektoratet, og den kommunale egenandelen bekostes av grunnskole felles og den enkelte enhet. Inneværende skoleår fullfører 24 lærere sine videreutdanninger, og Levanger kommune er med dette godt i gang med sin videreutdanningsstrategi som skal gå fram til 2025.

Barnehage felles

Dette ansvaret ivaretar blant annet egenandel for kurs/videreutdanning for barnehagelærere og styrere i kommunale og private barnehager, spesialpedagogisk hjelp i barnehage for barn i fosterhjem, og fordeling av driftstilskudd til alle barnehager.

Levanger kommune betaler spesialpedagogisk hjelp for i alt 3 barn i barnehage bosatt i fosterhjem i 3 kommuner. Samtidig har kommunen inntekter fra 4 kommuner for 7 barn i barnehage som bor i fosterhjem i Levanger kommune.

Det har vært uklarheter og en del uro med hensyn til tilskudd for private barnehager. Både Private barnehagers landsforbund (PBL) og Espira har fått medhold hos Fylkesmannen i sine klager på beregning av tilskudd. Klagebehandlingen har ført til forsinkelser i beregningen, noe kommunen er kritisert for, ettersom det har påvirket den økonomiske forutsigbarheten for de private barnehagene. Dette ryddes det nå opp i.

Flere barnehagelærere har søkt på utlyst studium «Psykisk helse i barnehagen», som finansieres av Oppvekstprogrammet i Nord-Trøndelag, og flere har søkt på videreutdanning i naturfag og matematikk for barnehagefeltet.

Kommunale barnehager

Enheten har ansvar for de 7 kommunale barnehagene og det spesialpedagogiske barnehageteamet (9 ansatte). Det er fullt belegg i barnehagene, med unntak av 1 ledig plass i Okkenhaug bhg. Det er åpnet for at barnehager (eks. Staup, Frol, Okkenhaug) kan tilby flere plasser med tilskudd, men dette gjelder kun i forhold til barn i asylsøkerfamilier eller barn i flyktningfamilier. Pedagognorm og arealnorm må være innfridd, samtidig som at barnehagene vurderer muligheten for å kunne gi et godt pedagogisk tilbud med utvidet gruppe.

Det er økende antall barn med behov for spesialpedagogisk hjelp fra høsten 2016. Reelt behov for styrking er 1,6 nye årsverk fra høsten 2016, og må tas innenfor tildelt ramme til oppvekstsektoren.

Utviklingen på barnehagefeltet viser at kommunen er på rett veg når en sammenligner med målene i kommunedelplanene for oppvekst, helse, samt kommuneplanen samfunnsdel. Det er et godt samarbeid om kompetanseutvikling mellom de kommunale og de private barnehagene. Det er satt i gang tilsyn med alle kommunale og private barnehager etter «Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler (jf Folkehelseloven)», med et særlig fokus på inneklima. Det er satt ned en egen tilsynsgruppe som jobber med dette.

Barn og familie (BaFa)

Skolehelsetjenesten er styrket med 1,3 årsverk fra 2016, hvorav 50 % av økningen er benyttet til fysioterapeut for barn og unge i skolehelsetjenesten. Det er sterkt press både på skolehelsetjenesten og helsestasjonen ved økt mottak av flyktninger og asylsøkere til kommunen. Denne gruppen generer mange arbeidsoppgaver, tidsbruken er omtrent doblet i forhold til andre konsultasjoner på grunn av bruk av tolk og sammensatte og omfattende behov for bistand.

Barneverntjenestens kvartalsrapport nr 1/2016 til Fylkesmannen viser at det kom 73 nye meldinger, hvorav 6 ble henlagt, og det var kun én fristoverskridelse (undersøkelse med 1 ukes frist). Barneverntjenesten ser fortsatt en økning av bekymringsmeldinger som omhandler vold og overgrep, og viser til at hele 17 av meldingene 1.kvartal handlet om dette.

Nytt for 2016 er at barneverntjenesten har tatt over ansvaret for bosetting av enslige mindreårige flyktninger i Levanger, tidligere har dette skjedd i samarbeid med flyktningetjenesten i kommunen. Det er i første tertial etablert et eget team for enslige mindreårige, og bygging av egen bolig for enslige mindreårige er i gang, og står klar i løpet av august 2016. Boligen har plass til 6 enslige mindreårige og den skal i tillegg være en samlingsbase for enslige mindreårige som er bosatt på hybel/eller hos vertsfamilier i Levanger.

«**Ungdomskontakten**» melder bekymring for økende kjøp, salg og bruk av hasj, samt at det er et miljø for tyngre misbruk blant ungdom i Levanger. Det jobbes tverrfaglig og tversektorielt med

dette. Ungdomskontakten er fra 2016 utvidet til 2 x 100 % stillinger med oppfølging av ruskontrakter for ungdom under 18 år. 1 stilling er finansiert med prosjektmidler fra staten, med mål om at tiltaket skal inn i ordinær drift. Dette er i tråd med vedtatte temaplan for rus og psykisk helse.

PPT har hatt noe færre meldinger i første tertial, men har fremdeles elever på venteliste, dvs en saksbehandlingstid over 3 måneder, til tross for at tjenesten ble styrket med 50% stilling fra 2016. Tjenesten jobber intenst sammen med skolene for å bedre kvaliteten på tilpasset opplæring og redusere spesialundervisning. Det er et stort behov og ønske om veiledning på skolene, og det er behov for å endre praksis på viktige områder for å oppnå målet om bedre inkludering og mindre spesialundervisning.

Kommunale grunnskoler.

Sykehuskolen er tilknyttet Halsan skole. Skolen har en lærer i 100 %, og driver opplæring for barn som er innlagt i sykehuset. I løpet av ett skoleår er det ca 120 barn som har dette tilbudet. Det er en økning av fremmedspråklige barn, som gir skolen nye utfordringer ift språk og mange med mangelfull skolegang.

Alle ungdomsskoler deltar i den nasjonale satsingen «Ungdomstrinn i Utvikling» (UiU), som går over tre semester, fram til årsskiftet 16-17. Skogn og Åsen har valgt «Regning som grunnleggende ferdighet», mens Ytterøy har valgt «Skriving som grunnleggende ferdighet», og Levanger ungdomsskole har valgt «organisasjonsutvikling».

«Barnetrinn i utvikling»: Skolene Nesheim, Halsan og Ekne deltar i et utviklingsprosjekt i samarbeid med Nord Universitet. Fokuset er på leseopplæring, minoritetsspråklige og ledelse i team, samt involvering og deltakelse fra den enkelte lærer og skolens PPT-kontakt. Prosjektet går ut skoleåret 2016. I forlengelsen av dette prosjektet deltar skolene i «Nasjonal strategi for språk, lesing og skriving 2016-2019- Språkløyper». Skolene bidrar her til følgeforskning.

Frol barneskole deltar i et utviklingsprosjekt sammen med Nord universitet for utvikling av ledelsesteamet ved skolen. Skolens hovedfokus med tanke på organisasjonsutvikling er å skape én skole etter fusjon av skolene Mule, Okkenhaug og Frol barneskoler, og det arbeides hardt for å utvikle en felles og god praksis.

Bedre sammen er kommunalt prosjekt mellom skoleeier – PPT og skolene i Levanger i perioden 2014-2018. Prosjektet har som mål å redusere spesialundervisning gjennom bedre tilpasset opplæring, og understøttes også av satsingene «BiU» og «UiU». Det knyttes store forventninger til effekten av dette prosjektet, og det må vurderes nøye i hvilken grad de igangsatte tiltakene har ønsket effekt.

Økt lærertetthet ved u-trinnet ved Skogn og Levanger ungdomsskole: Skolene er tilført ressurser fra staten tilsvarende 6 lærerstillinger, og ordningen vil også gjelde skoleåret 2016-2017, men avsluttes med dette. Dette vil bli en utfordring som kommunen må ta høyde for.

Økt lærertetthet ved barnetrinns-skolene: Skolene fikk utbetalt et ekstratilskudd på ca 0,5 mill kr våren 2016. Dette kom i tillegg til grunntildelingen for våren på ca 1. mill kr. Tilskuddet gis på bakgrunn av elevtall, og det drives følgeforskning på tiltaket.

Ny/ombygd barneskole på Nesset står ferdig til skolestart 2016, og på Ytterøy vil ny skole og barnehage stå klar til skolestart 2017.

3.2 Helse og omsorg

På hele helseområdet arbeides det på to «fronter». Det forsøkes å gi tjenester til alle som har en rettighet etter lovverket og endre innretningen på tjenestene etter justeringer av lovverk og forskrifter. Det er også startet et arbeide med å snu fokus for store deler av tjenesten fra et fokus på manglende funksjon til et større fokus på hva den enkelt ønsker og kan få til. «Hva er viktig for deg» er et spørsmål alle ansatte blir trent opp til å stille. Fra sentrale myndigheter arbeides det med en omstilling til «pasientenes helsetjeneste» når det gjelder sykehusene. Dette finner man også igjen i sentrale styringsdokumenter som et ønske om en sterkere brukerstemme inn i tjenesteutformingen. Dette skaper til en viss grad en utfordring i forhold til at forventninger ikke alltid kan innfris, selv uten at en bryter med lovverket på området. Alt dette henger også sammen med de strategiske omstillingene som er satt i verk og fortsatt vil danne grunnlaget for tjenesteutviklinga i kommunen.

Når det skal forebygges fremfor å reparere så betyr det at ressurser må flyttes litt etter litt slik at en ikke får et samfunn som fortsetter «å produsere» behov for tjenester som kan melde seg på et senere tidspunkt i livet. Dette tatt i betraktning så opplever rådmannen at det er god kontroll og en fornuftig styring. God kompetanse i saksbehandlerleddet sikrer ofte en god vurdering i f.h.t. behovene og utmålingen av tjenester. Dette er med på å sikre at tjenestene skal holde en god nok kvalitet. Når det kommer til utvikling så er det mange krevende momenter foran oss, men i det store bildet ser det ut til at Helse og omsorg har et godt utgangspunkt for den videre utviklingen som fortsatt må ta høyde for større ansvar for enda flere oppgaver.

Felles helse

På dette området belastes utgifter fra sykehuset vedrørende utskrivningsklare pasienter. Døgnsatsen kommunen betaler til sykehuset for pasienter som må ligge et ekstra døgn etter at de er «utskrivningsklare», er for 2016 kr. 4.505 pr døgn. Levanger kommune har hittil i år betalt for ca. 200 døgn mot 523 døgn i 2015, 320 døgn i 2014, 28 døgn i 2013 og 14 døgn i 2012.

Det er to årsaker til dette relativt høye antallet døgn i 2014-2016. For det første så mistet kommunen 29 plasser når Åsen helsetun ble lagt ned. Dette har generert en mangel på plasser som lager propper i systemet hos kommunen i forhold til de som skal over til institusjon eller trenger heldøgns pleie og omsorg. For det andre har reformen sammen med utviklingen av medisinsk teknologi ført til bedre kapasitet i sykehuset, noe som gjør flere pasienter blir behandlet samt at

liggetida går ned. Kommunen har derfor etablert en dialog med sykehuset blant annet gjennom egen sykehjemslege som går inn i enkeltsaker og vurderer om pasienter er utskrivningsklare, og om kommunen kan løse behovene sammen med fastlegen i pasientenes hjem/bolig.

Denne situasjonen forventes å endre tilbake til «normalen» fra 2012 og 2013 når Helsehuset på Staup, omsorgsboligene i Åsen og på Breidablikktunet er ferdige.

Helse og omsorgstjenestene er hele tiden opptatt med å skape gode kommunale tjenesteforløp og gode overganger for pasienter. Det er imidlertid grunn til å tro at resultatet ved årets utløp vil ligge omtrent på fjorårets resultat når det gjelder antall døgn kommunen må betale for.

NAV

Enhetens tjenester utføres i henhold til lov og forskrift.

Samfunnsutviklingen, med økende ledighet, flere langtidsledige og mange unge som faller utenfor skaper utfordringer også for NAV. Ungdomsteamet har pr. i dag kontakt med ca. 210 ungdommer (under 25 år). Dette har innvirkning på utviklingen når det gjelder ledighet og kostnader knyttet til økonomisk sosialhjelp. Økonomisk sosialhjelp er svært vanskelig å budsjettere, og er samtidig pliktmessige ytelser og tjenester (jfr. lov om sosiale tjenester i Nav) som kommunen er forpliktet til å ivareta. Fakta viser videre at NAV Levanger p.t. har færre deltakere på KVP (Kvalifiseringsprogrammet) enn hva som er budsjettert.

NAV har, som tidligere nevnt, organisert et eget ungdomsteam for å sette fokus og sikre kvalitet på oppfølging av gruppen unge. Det er også igangsatt et tiltak med en øremerket ressurs til oppfølging av langtidsledige flyktninger (via ekstra midler fra Innvandrertjenesten). Det innføres aktivitets-/arbeidsplikt vedrørende økonomisk sosialhjelp jfr. lovens §20. Enheten er i ferd med å etablere et samarbeid med Enhet Habilitering for å opprette og koordinere et tilbud her. Det er ennå ikke avklart om/hvor mye kommunene evt. vil bli kompensert.

Hjemmetjenesten

Tjenestene som leveres har vært i samsvar med vedtatte planer/mål, men ikke hatt det omfanget som planlagt i enkelte av avdelingene. Enheten har ikke greid å ansette psykolog og oppbyggingen av nye tjenester i avdeling Eplehagen har ikke blitt iverksatt grunnet forsinkelser i byggeprosessen.

Enheten har startet med «bursdagsfeiring» for 75 åringer som et alternativ til forebyggende hjemmebesøk. Det er en økning i avlastningstjenester til hjemmeboende hvor det er snakk om særskilt tyngende omsorgsoppgaver hos pårørende/foreldre. Dette på grunn av nye behov som inkluderer tjenester på natt og videreutvikling av eksisterende tjenester. Det er jobbet med å øke bruken av multidoser, og hvordan dette vil slå ut økonomiske er noe usikkert enda. For øvrig har enheten en del ubudsjetterte leiekostnader til interne og eksterne aktører.

Habiliteringstjenesten

Enhetens og avdelingenes planer for tjenester utføres i hovedsak etter vedtatte planer og mål. De fleste tjenester utføres etter individuelle vedtak i omsorgsboliger, og disse vil til enhver tid være til vurdering. Andre tjenester, så som Arbeid- og aktivisering samt Frisklivsarbeidet gjennomføres opp mot målgruppene. De økonomiske konsekvensene av tjenesteproduksjonen kan oppsummeres i noen punkter:

- Det er en økning i utgifter knyttet til ressurskrevende tjenester.
- Tjenester knyttet opp mot Avlastning for Barn og Unge er også krevende på grunn av at boliger til brukere med avlastning ikke er ferdige til innflytting som planlagt. Dette er det ikke tatt høyde for i budsjettene.
- Avlastningstjenestene har stadig mer omfattende avlastning for stadig flere brukere.
- På grunn av lovfesting av retten til Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) vil det komme flere nye brukere i løpet av året. Her er det rettigheten til praktisk bistand som ligger til grunn for et evt. krav om å få tjenesten utformet som en BPA.
- Det er opprettet nytt tiltak vedrørende aktivitetsplikt for enkelte grupper som søker om økonomisk sosialhjelp.

Institusjonstjenesten

Tjenestene som leveres er i henhold til vedtatte planer. Tjenestene preges av mangel på heldøgns omsorgsplasser. Det er periodevis mange utskrivningsklare pasienter på sykehuset som Breidablikktunet ikke har kapasitet til å ta imot, på grunn av pasienter som venter på tildeling av ledig heldøgns omsorgsplass.

Spesielt for institusjonstjenestene i 1 tertial 2016, er at enheten for første gang siden 2012 er fulltallig på avdelingsledersiden. Alle avdelinger har nå avdelingsledere, noe som vises på kvalitet i tjenestene og mindre sykefravær som er med på bedre ressursstyring i avdelingene.

Regnskapet for 1 tertial viser jevnt over mer inntekt enn budsjettet i f.h.t vederlag og sykelønnsrefusjon. Begge disse postene er vanskelig å budsjettere, og kan derfor variere mye fra måned til måned. Det har også vært mindre utgifter på vikarpostene enn på samme tid i fjor. I tillegg begynner en nå å se resultatene av nye turnuser, både på Skogn og Breidablikktunet, hvor bedre samsvar mellom bemanning og tjenesteproduksjon og tettere og bedre ressursstyring gir resultat.

Det vil i år som i fjor være usikkerhet knyttet til ressurskrevende tjenester. For BBT Omsorg gjelder dette spesielt i forhold til at enheten har hatt flere yngre pasienter med sammensatte behov for tjenester. Derfor er det også usikkerhet rundt refusjoner på slike tjenester.

For enhetens del vil tjenesteproduksjonen gå etter vedtatte planer, der Ytterøy og BBT omsorg ikke berøres av planlagte endringer, men Skogn og BBT sykehjemmet styrer mot planlagt omstilling.

3.3 Samfunnsutvikling

Innvandrertjenesten

Tjenestene som leveres i enheten er i samsvar med politiske vedtak og oppdragsgivers krav selv om årets budsjett ble laget ut fra et kommunestyrevedtak på bosetting av 59 flyktninger i 2016, inkludert 7 enslige mindreårige. Flyktningkrisen som oppsto i 2015 førte til nye tilleggsanmodninger fra IMDI. Kommunestyret vedtok 17.februar 2016 bosetting av 71 flyktninger, derav 12 enslige mindreårige over 15 år og 5 enslige mindreårige under 15 år. Det forutsetter at flyktningene under 15 år får bo i fosterheimer. Når antallet bosettinger øker vil både inntekter og utgifter øke. Så langt er enheten i rute med bosettingen. Det er ingen avvik av betydelig art og budsjettjusteringer vil bli vurdert fortløpende.

I budsjettet for 2016 er det ikke tatt høyde for etableringen av et privat omsorgssenter for 20 enslige mindreårige under 15 år (Cocoon - avd. Bjørnang). Vertskommunetilskuddet vil øke, det vil også utgiftene, men så langt er det bare kommet 2 barn på omsorgssenteret. Utgiftene vedrørende skole- og helsetilbud vil bli overført fra det økte vertskommunetilskuddet.

Leira mottak har avvik fra budsjetttrammen som i hovedsak dreier seg om lønnskostnader. UDI stiller krav til bemanning på mottaket og dette gir ingen mulighet for reduksjon av stillinger. Avdelingene har små muligheter for å spare på andre områder, men streng økonomistyring vil iverksettes.

Det er igangsatt bygningsmessige utbedringer og montering av sprinkelanlegg på tilrettelagt avdeling. Utgifter refunderes i all hovedsak av UDI. Resten dekkes av fondsmidler.

UDI stiller nye krav til utnyttelse av kommunens plasser og dette vil medføre økte leiekostnader. Det er meldt om behov for flere kommunale boliger for om mulig å kunne redusere kostnadene noe.

Kommunen har inngått en tilleggskontrakt for 40 nye plasser for enslige mindreårige.

Levanger voksenopplæring leverer de tjenester som er vedtatt, det vil si norskopplæring og grunnskole for voksne.

Kultur

Kultur har en viktig rolle i samfunnet. Alle innbyggere har mulighet til å skape, utøve og oppleve kultur. Fra Kommunedelplan kultur 2015-2022, vedtatt i Levanger kommunestyre 28.1.2015.

Kulturenhetens tjenesteområde er svært variert. Enheten består av institusjonene Kulturskolen i Levanger, Levanger bibliotek, Festiviteten kino og kulturhus, Levanger Ungdomshus og samtidskunstvirksomheten Levart. Videre har enheten ansvar for tilrettelegging og tiltak innenfor alle kulturområdene, og både amatørvirksomhet og profesjonell utøvelse skal ivaretas. Enheten har

et spesielt ansvar for tilrettelegging av kulturopplevelser for mennesker med spesielle behov, og driver selv eller i samarbeid med andre flere aktiviteter hvor kultur brukes i helse og omsorgsarbeid.

Ansvar for kulturminner ligger fra august 2015 til Byantikvaren som samarbeider tett med kulturenheten. Arbeidet med ny Kulturminneplan med en museumsdel er igangsatt.

Vedtak om videre utredning av kulturarenaer i kommunestyret i januar følges opp og mandat og prosjektorganisering er klart. Prosjektrapport forventes ferdigstilt i løpet av året.

Ungdomshusets nye lokaler i Kirkegt. 11 er under ferdigstilling og vil bli offisielt åpnet etter skoleferien. Ungdommene har vært med i arbeidet med å planlegge innhold og lokaler. Flere ungdommer har også vært medvirkende til ferdigstilling av lokaler bl.a. gjennom grafitti-prosjektet som har dekorert vegger. Prosjektet deltok i UKM og gikk videre til fylkesfinalen.

Kinodriften ved Festiviteten har hatt et stabilt besøk, og statistikken for 1. tertial er noe høyere enn samme periode i 2015. I tillegg har Festiviteten også hatt andre arrangement, men dette er justert ned til et minimum da det er svært utfordrende å drive både kino og kulturhusvirksomhet med kun en sal.

Biblioteket har også i 1. tertial hatt svært mange arrangement og arbeidet med å utvikle biblioteket videre som møteplass og debattarena fortsetter.

Tiltak i disposisjonsplan for Torsbustaden er igangsatt og anleggsplan følges opp kontinuerlig. Arbeidet med kartlegging av friområder og utvikling av turstier er også videreført.

Arbeidet med administrasjon og koordinering av Marsimartnan opptok mye av ressursene i 1. tertial. Dette er et viktig arrangement for Levanger, og det er behov for en evaluering av Marsimartnan i forhold til organiseringen av arbeidet og forankring i organisasjonen.

Drift og anlegg

Tjenestene som er levert er utført i henhold til Bestiller-utfører-modell (BUM). Dette er avtaler som hvert år blir forhandlet frem med Kommunalteknikk, Bygg og eiendom og Den Norske kirke. Driftsoppgaver på vann, avløp, sommer- og vintervedlikehold på parkeringsplasser, uteareal på Staup, park og graving på alle kirkegårdene i Levanger kommune skal faktureres videre til bestillende enhet til avtalt pris.

Bygg og eiendom

Avdelingen drifter alle kommunale formålsbygg; skoler, helsebygg, barnehager, kulturbygg og delvis idrettsbygg. Avdelingen har ansvaret for alt av driftspersonell.

I tillegg til driften står avdelingen for utviklingen av eiendommer etter vedtak i kommunestyret. Alt av rehabilitering og nybygg forestås av avdelingen.

Kommunalteknikk

Enhet Kommunalteknikk har ansvaret for planlegging, utvikling, forvaltning og drift av:

Vann- og avløpsanlegg

- Vann; overvåkning av nedbørsfeltet til drikkevannskilden og vannkilden, vannbehandling, transportsystem og driftsrutiner. Sikkerhet i mengde og kvalitet. Det vil si nok, sunt og godt drikkevann.
- Avløp; planlegge, bygge og drifte avløpsledninger, pumpestasjoner og renseanlegg slik at det ikke fører til utslipp i lokale vassdrag ved normal driftssituasjon. Lage internkontrollsystem og beredskapsplaner for å hindre utslipp som fører til lukt og uhygieniske forhold på eiendom, nærmiljø.

Kommunale veger og parkeringsplasser

- Aksellastretriksjoner, bompenger, brøyting/strøing, parkering, ruteplanlegger, trafikkinformasjon, trafiksikkerhet, parkvedlikehold, planlegging/bygging veg, gang-/sykkelvei og vegvedlikehold.

Tomteutvikling

- Tomte-/arealutvikling for [bolig](#), næring, friområder, friluftsområder og parkanlegg
- Kjøp av areal, planlegging og utbygging (veg, vann, kloakk) av tomtearealer, ledelse av utbyggingsprosjekt, markedsføring, salg av ferdig opparbeidede tomter, inngåelse av kontrakter.
- Forvaltning, utvikling og salg av regulert areal til næringsformål på Rinnleiret.

3.4 Handlingsplan drift

Tiltakene er beskrevet i Økonomiplanen 2016-2019.

STRATEGIER OG TILTAK	Kostnad / Omst.	Iverksetting og forventet effekt
OPPVEKST		
Moderasjonsordninger barnehager	1,7	Det innføres ytterligere moderasjonsordning for barn fra 3 år fra august 2016.
Refusjon til vertskommuner vedr. spesialundervisning for barn i fosterheim	2,0	Det forventes at styrkingen er tilstrekkelig, ettersom flere av elevene går ut av grunnskolen fra skoleåret 2016-17.
Styrking av ordinær opplæring gjennom kompetanseutvikling, bevisstgjøring av lærere.	X	24 lærere deltar i KFK (kompetanse for kvalitet) skoleåret 2015-16, og ytterligere 30 starter med videreutdanning høsten 2016. Finansiering er en kombinasjon av statlig og kommunal.
Realisere Familiens hus.		Ikke realisert, fortsatt i planfase.
Forebyggende arbeid, styrke skolehelsetjenesten	0,4	Er gjennomført som planlagt (totalt 0,7, inkl. 0,3 fysioterapeut i skolehelsetjenesten)
Etablere miljøteam ved de største skolene	X	Ikke gjennomført.
Barnevernvakt	0,5	Gjennomført i samarbeid med kommunene Steinkjer, Verdal og Namsos
Ungdomskontakter, SLT-arbeid	0,6	Gjennomført.
Styrke PPT med en stilling for veiledning av og for tilpasset opplæring i skolen.	0,35	Gjennomført.
Kunnskapsutvikling for ansatte i barnehage og foreldre om fysisk aktivitet og kosthold.	X	Delvis gjennomført, men ikke som en felles, obligatorisk del for alle barnehager.
Gjennomføring av ulike løsninger for å nå målet om 60 minutters fysisk aktivitet i løpet av skoledagen.	X	Gjennomført, men de fleste med 45 min.
Utvikle kunnskap og bevissthet hos ansatte om hvordan de bidrar til å redusere sosial ulikhet.	X	Delvis gjennomført, men ikke som en felles, obligatorisk del for alle ansatte.
Implementere og evaluere program for klasseledelse, læringsmiljø og sosial kompetanse.	X	Ikke gjennomført ved alle skoler.
Fysioterapistilling Barn og familie	0,3	Gjennomført
Etablere og prøve ut beredskapsteam mot mobbing som ledd i kommunens styringshjul mot mobbing.	X	Gjennomført

Ta i bruk voksne rollemodeller fra sivilsamfunnet, ved å etablere vennefamilier, nettverksmøter, familiegrupper.	X	Ikke gjennomført i andre skoler enn Nesheim.
Etablere Home-Start i samarbeid med frivilligheten.	X	Ikke gjennomført
Prøve ut samarbeid med frivillige om leksehjelp, knyttet opp mot ungdomsskolene.	X	Kun utprøvd ved Åsen b/u.
Ny naturfagstime mellomtrinn	0,45	Innført
Forventningsavklaring mellom elever, foresatte og skole: Hvordan kan vi sammen skape økt læringsutbytte og læringstrykk	X	Gjennomført ved nesten alle skoler.
Oppslutning og prioritering av «Den kulturelle skolesekken» for viktigheten av kulturelt mangfold.	X	Under arbeid og delvis gjennomført.
Etablere en «kulturell barnehagesekk» for å fremme dannelse og kulturelt mangfold. Tilbud for alle skolestarterne i barnehagene.	X	Ikke gjennomført.
Legge til rette for bedre tilpasset opplæring ved å legge økt vekt på styrking av praktiske ferdigheter i alle fag. Tiltak skal synliggjøres i lokale læreplaner.	X	Er en del av prosessen «Bedre sammen», og er også mål i satsingen «Ungdomstrinn i utvikling». Lokale læreplaner er ikke gjennomført.
Utvikle barns og unges regneferdigheter gjennom vektlegging av regning som grunnleggende ferdighet i alle fag (Ungdomstrinn i utvikling).	X	Er i gang ved 2 U-skoler, som valgte «Regning som grunnleggende ferdighet i alle fag».
Utvikle tilbud til elever som trenger større utfordringer og raskere progresjon for å være motivert for skolen.	X	Det er ikke utarbeidet egen strategi for dette.
Etablere faste møter mellom «FAU-barnehage Levanger», administrasjonen og driftskomiteen.	X	Ikke gjennomført.
Etablere familiegrupper i barnehagene, utprøving i 2 barnehager i 2015-16. Vurderes å opprette i alle barnehagene i planperioden.	X	Ikke gjennomført.
Utvikle tiltaket «Aktiv transport – skolevei» i samarbeid med foreldrene	X	Igangsatt ved den enkelte skole.
Delta i program for kommunen som barnehagemyndighet og skoleeier i regi av Oppvekstprogrammet.	X	Igangsatt.

Styrking lærerkompetanse i bl. a matematikk, engelsk og norsk i tråd med nasjonale føringer, og gjennom samarbeid.	X	Igangsatt, jf punktet om KFK- Kompetanse for kvalitet. 150 lærere (2016-tall) vil ha behov for styrket kompetanse for å fylle kravene innen 2025. Tallet kan endre seg med turnover.
Samarbeidsprosjekt mellom PPT og skolene: Økt systemrettet arbeid i skolene for å redusere behovet for spesialundervisning.	0,4	Er en del av prosessen «Bedre sammen».
Styrke skoleledernes kompetanse gjennom KS-utviklingsprogrammet «Den gode skoleleder».	X	Inneværende skoleår deltok skoleeier ved administrasjonen og skolene Åsen, Skogn, Levanger og Halsan (4 av åtte kommunale skoler) i programmet «Den gode skoleleder». Fylkesmannen i Nord Trøndelag og KS Nord Trøndelag engasjerte KS Konsult til å bidra i arbeidet. Årsaken til at noen ikke deltok er ulike. Flytting, sammenslåing, enkelte synes de har nok med det de har av utviklingsarbeid.
HELSE OG OMSORG		
Nye tilbud helse og omsorg inkl.: Driftskostnad barnebolig med 2 mill. årlig fra 2017	8,0	Innarbeides i økonomiplanen fra 2017 med helårseffekt.
Stilling velferdsteknologi, samarbeid med Verdal	0,4	Det er ansatt rådgiver for velferdsteknologi som også i f.h.t. utlysningsteksten skal ha systemansvar på Profil og lede Profilforum. Samarbeidet med Verdal vil måtte utvikles avhengig av utfallet på kommunestrukturdiskusjonen. Det er også aktuelt å samarbeide med andre kommuner i f.h.t. innkjøp og rammeavtaler for drift og vedlikehold.
Forankring av mestring som verdigrunnlag og arbeidsform gjennom: <ul style="list-style-type: none"> • Å utvikle en egen modell for hverdagsmestring og hjemmerehabilitering i Levanger som bidrar til å etablere en ny praksis. • Plan for ny tverrfaglig teamstruktur. Omfatter bl.a. implementering av kulturkompetanse i organisasjonen 		Hverdagsmestring og hjemmerehabilitering er igangsatt og skal utvikles videre til å være en av flere måter å operasjonalisere strategiene fra kommunedelplanen når det gjelder å kunne bidra til at mennesker i større grad mestrer sin egen hverdag. Arbeidet med å bygge tverrfaglig teamstruktur med fokus på endringer i kommunal tjenestestruktur og et sammenhengende pasientforløp er startet opp. Det samme gjelder forberedelser med å bygge et miljø for læring og mestring. Dette blir lokalisert
Reorganisering av samarbeidsutvalgene		Temaet vil bli diskutert med Driftskomiteen og samarbeidsutvalgene i juni. På grunn av mange strukturelle endringer har det også vært utfordrende å finne deltagere til

		samarbeidsutvalgene.
Informasjonssenter for helse og omsorgstjenester: <ul style="list-style-type: none"> Etablere forebyggende hjemmebesøk for eldre > 70 med tverrfaglig fokus Etablere informasjonstjeneste om velferdsteknologi 		Er iverksatt som en felles «bursdagsmarkering» for alle innbyggere som fyller 75 år i inneværende år. Første møte avholdt primo mai. Informasjon og tjenester og tilbud ble godt mottatt. Informasjonstjeneste om velferdsteknologi vil bli mer generell og omfattende når Helsehuset på Staup åpner med demonstrasjonsrom.
Videreutvikle Frisklivssentralens rolle og arbeidsoppgaver		Dette hører til som en av flere prosesser det arbeides med i f.h.t. tjenesteinnholdet lokalisert til dagsenter og dagrehabiliteringen i Helsehuset på Staup.
Videreføre kreftkoordinator		På tross av at tilskuddet fra Kreftforeningen trappes ned så vil denne stillingen bli lagt inn i ordinær drift.
Kultur, næring, innvandertjenesten og tekniske områder		
Utvikle en modell for helhetlig samfunnsutvikling på tvers av offentlig/ privat/frivillig sektor og implementere den i driften.		Kontinuerlig arbeid.
Utvikle «beste praksis» innenfor kultur, helse og omsorgsfeltet i partnerskap med sentrale aktører innen området.		Kontinuerlig arbeid, men nødvendig å gjøre noen nye grep. Ikke godt nok forankret i alle enheter.
Utrede tilbud om undervisning i estetiske fag for alle barn og unge.		Ikke gjennomført.
Utrede utvikling av eksisterende og nye turtraseer i hht anleggsplanen.		Ferdigstilling av pilotprosjektet «Turskiltprosjektet i <u>sentrum</u> ». Nye turstier planlegges/kartlegges, bl.a. sti rundt Eidsbotn og sti opp til Munkebyklosteret.
«Ung i Levanger», utredning av framtidig ungdomssatsning		Arbeidet igangsettes juni 2016.
Etablering av Ungdomshuset i nye Lokaler i Kirkegata 11.		Under arbeid.
Utredning: Utvikle biblioteket til et opplevels- og kunnskapssenter med rom for opplevelse, lek, læring og		Ikke igangsatt.

vitenskap i partnerskap med ulike aktører.		
Utvikle biblioteket videre som møteplass og debattarena		Under arbeid.
Sikre deltakelse i meningsfull fritid for alle barn, unge og deres familier og redusere negative konsekvenser av sosial ulikhet. <ul style="list-style-type: none"> • Utstyrssentral • Opplevelsespakker • Gratisplasser ved kulturskolen 		Arbeidet er godt igang. UtstyrsBUA svært populær og med stor aktivitet. Opplevelsespakker tilbys via NAV. Gratisplasser ved kulturskolen tilgjengelig, men ikke fylt opp. (NAV som formidler)
Videre utredninger knyttet til en eventuell utvikling av vaskeriet på havna sett i lys av den øvrige kulturelle infrastrukturen, jfr. utredningen «Den kulturelle tråd», Kommunedelplan kultur og investeringsbudsjettet.		Igangsatt.
Utrede arenaer for kunst i offentlige rom.		Arbeidet påbegynt.
Fortsatt arbeid med profesjonalisering av arena for samtidskunst i Middelskolebygget.		Arbeidet er i gang. Evaluering av Levart planlagt 2016.
Utvikle kompetanse for forvaltning og ivaretagelse av kulturminner med trehusbyen Levanger som spydspiss.		Arbeidet påbegynt.
Etablere et bygningsvern- og opplevelsessenter for formidling av trehusarkitektur, tradisjonshåndverk, estetikk og arkeologi.		Ikke igrangsatt.
Tilrettelegge for kultur- og opplevelsesnæringer i Trehusbyen Levanger <ul style="list-style-type: none"> • Bruke Olavsrosa aktivt i markedsføring av Trehusbyen • Videreutvikle Marsimartnan • Utvikle Cittaslow-konseptet for opplevelsesnæring og bolyst. 		<ul style="list-style-type: none"> • Olavsrosa tildelt og godkjent at Levanger kan benytte den • Marsimartna 2016 er gjennomført, evaluering under arbeid. • Cittaslow-rådet etablert.
Videreutvikle konseptet for Filmfabrikken		Driftsavtale med Tindved kulturhage AS inngått.
Deltakelse i internasjonalt kompetanseutviklingsprosjekt: «Samarbeidsprosjekt Swidnica»		Deltar. Avsluttes i 2016.
Ta initiativ til å etablere interesseorganisasjonen Museene i Levanger (MiL) i tråd med vedtak PS 43/12		Etablert.

Bistå med å etablere Rinnleiret museum i tråd med museumsorganiseringsvedtatt i PS 27/11.		Under arbeid.
Iverksette disposisjonsplan for Torsbustaden		Under arbeid.
Kartlegging og verdisetting av friluftsområder		Under arbeid.
Lage brannvernplan for Trehusbyen		Tilskudd innvilget. Under arbeid.
Opprette stilling som frivillighets-koordinator og etablere «brobygger»-funksjoner i organisasjonen.	0,2	Lyses ut høst 2016.
Inngå flere partnerskapsavtaler med frivilligheten for å gi innbyggerne gode kultur- og aktivitetstilbud.		Kontinuerlig arbeid.
Utvikle og ta i bruk verktøy for god samhandling mellom frivillighet, næringsliv og det offentlige.		Kontinuerlig arbeid.
Etablere frivillighetens hus i partnerskap med frivilligheten, næringslivet og andre offentlige aktører.		Ikke gjort.
Partnerskapet med Levanger Frivilligsentral og Levanger idrettsråd forsterkes og utvikles.		Kontinuerlig arbeid.
Ta initiativ til å revitalisere Levanger musikkråd		Under arbeid.
Økt vedlikehold park/anlegg	0,5	Økt ramme gjør det mulig å opprettholde tjenestenivå på nye tiltak (bla. Stadionparken).

4. STATUS ØKONOMISK DRIFT. UTVIKLING I UTGIFTER OG INNTEKTER

4.1 Oppsummering av økonomisk situasjon pr 30.04.2016

Hovedoversikt drift Levanger kommune	Regnskap pr 30.04.2016	Regnskap pr 30.04.2015	Endring 2015- 2016	Justert årsbudsjett 2016	Forbruk i %	Regnskap 2015	Prognose 2016	Avvik just budsj og progn
Skatt på inntekt og formue	-124 470	-118 607	5 863	-424 718	29,3	-399 621	-426 918	2 200
Inntektsutjevning	-11 935	-11 362	573	-88 490	13,5	-85 294	-87 607	-883
Rammetilskudd ekskl innt.utjevning	-184 856	-178 495	6 361	-459 788	40,2	-449 975	-462 139	2 351
Sum frie inntekter	-321 261	-308 464	12 797	-972 996	33,0	-934 890	-976 664	3 668
Eiendomsskatt	-14 694	-14 138	556	-44 000	33,4	-42 647	-44 000	0
Kompensasjonstilskudd	-458	-235	223	-4 000	11,5	-4 646	-4 500	500
Tidligere års overskudd/bruk av fond		-200	-200		0	-200		0
Sum fellesinntekter	-336 413	-323 037	13 376	-1 020 996	32,9	-982 383	-1 025 164	4 168
Sum renter og avdrag (kommunal andel)	21 981	20 519	-1 462	73 995	29,7	54 966	73 995	0
NETTO RAMME	-314 432	-302 518	11 914	-947 001	33,2	-927 417	-951 169	4 168
Ekstraordinært vedlikehold/utstyr		172	172	0		970		0
REST NETTO RAMME	-314 432	-302 346	12 086	-947 001	33,2	-926 447	-951 169	4 168
Lønnsoppgj/pensjonsøkning	0	0	0	20 000	0,0	0	18 500	1 500
Avsetning til fond	3 037		-3 037	9 111	33,3	28 879	9 111	0
REST NETTO RAMME	-311 395	-302 346	9 049	-917 890	33,9	-897 568	-923 558	5 668
RAMMEFORDELING:								
Politisk	1 482	1 641	-159	6 148	24,1	6 199	6 148	0
Rådmannen m/stab	3 835	4 277	-442	10 400	36,9	10 005	10 400	0
Felleskostnader	9 785	9 789	-4	10 297	95,0	10 187	10 297	0
Kirker m.v	3 980	2 058	1 922	8 961	44,4	8 525	8 961	0
Innvandrertjenesten	-7 885	2 159	-10 044	-1 390	-	-3 317	-1 390	0
Sum oppvekst	182 616	174 857	7 759	439 594	41,5	460 923	442 594	-3 000
- Oppvekst felles	94 848	82 023	12 825	182 190	52,1	180 650	182 690	-500
- Barn-Familie	15 710	17 769	-2 059	62 663	25,1	61 906	62 663	0
- Kommunale barnehager	4 872	3 973	899	7 753	62,8	8 958	7 753	0
- Mule/Okkenhaug		4 966	-4 966	0		8 362	0	0
- Halsan	5 395	5 553	-158	13 773	39,2	15 824	14 123	-350
- Nesheim	9 545	10 070	-525	25 214	37,9	27 838	25 714	-500
- Skogn	11 685	13 409	-1 724	35 855	32,6	40 993	35 855	0
- Ekne	1 907	2 809	-902	5 817	32,8	7 501	5 817	0
- Åsen	6 960	7 301	-341	20 347	34,2	21 131	20 347	0
- Ytterøy	2 190	2 596	-406	6 249	35,0	7 668	6 249	0
- Frol	16 590	11 989	4 601	44 494	37,3	41 455	44 494	0
- Levanger ungdomsskole	12 914	12 399	515	35 239	36,6	38 637	36 889	-1 650
Sum helse og omsorg	106 119	102 773	3 346	324 103	32,7	316 193	324 103	0
- Felles helse	601	1 291	-690	3 550	16,9	3 364	3 550	0
- NAV	6 505	6 784	-279	20 265	32,1	21 012	20 265	0
- Hjemmetjenester	36 605	36 584	21	117 525	31,1	113 117	117 525	0
- Rehabilitering	27 214	25 351	1 863	77 895	34,9	77 479	77 895	0
- Institusjon	35 194	32 763	2 431	104 868	33,6	101 221	104 868	0
Kultur	7 366	7 803	-437	22 432	32,8	23 357	22 432	0

Drift / anlegg	4 407	2 846	1 561	-844	-522,2	-1 585	-844	0
Bygg og eiendom	13 867	3 665	10 202	38 449	36,1	8 448	40 449	-2 000
Kom. Teknikk (Vann,avløp)	-4 024	-1 799	-2 225	0		0	0	0
Kom. Teknikk (Vei,park,parkering)	3 978	4 363	-385	9 933	40,0	10 538	9 933	0
Innherred Samkommune	16 600	16 146	454	49 806	33,3	48 094	51 306	-1 500
SUM RAMME	342 126	330 578	11 548	917 889		897 567	924 389	-6 500
Driftsmargin/resultat	30 731	28 232	20 597	0		0	831	-831

Det er relativt små avvik mellom prognose og justert budsjett ved enhetene. Noen forhold er av en slik karakter at rådmannen foreslår å justere budsjettet for disse, jf punkt 4.2. Ytterlige kommentarer vedrørende økonomisk status er beskrevet i punkt 4.3.

Rammetilskuddet forventes å ligge på et noe høyere nivå enn opprinnelig vedtatt. Dette skyldes endringer i vedtatt statsbudsjett hvor statliggjøring av Kemner ble reversert og gratis kjernetid for 3-åringer i barnehage ble innført. I tillegg forventes en økning i skatteinntangen som følge av økning i innbyggertall høsten 2015.

På øvrige fellesposter som eiendomsskatt og finans forventes ingen vesentlige avvik fra årsbudsjettet.

4.2 Budsjettjusteringer drift

- På bakgrunn av vedtatt statsbudsjett (des 2015) og justerte prognoser foreslås følgende justeringer:
  - Skatt på inntekt og formue økes med kr 2,2 mill.
  - Inntektsutjevning reduseres med kr 0,9 mill.
  - Rammetilskudd økes med kr 2,35 mill.
- Rentekompensasjon for investeringer innen skole, svømmehaller, omsorgsboliger/sykehjem foreslås økt med 0,5 millioner kroner.
- Avsetning til lønnsoppgjør reduseres med 1,5 millioner kroner.
- På bakgrunn av regjeringens forslag om statliggjøring av Kemner fra 1. juli 2016 ble Levanger kommunes andel av budsjettet til Kemner kun lagt for første halvår. I budsjettforliket på Stortinget i desember ble statliggjøringen reversert. Rådmannen foreslår på bakgrunn av dette å øke overføringen til Innherred Samkommune med 1,5 millioner kroner.

5. Det er ikke budsjettert med midler til ordningen med gratis kjernetid til 3-åringer i barnehage, og rådmannen foreslår derfor å styrke ramma til Oppvekst felles med 0,5 mill. kroner.
6. Budsjetttrammen til Levanger u-skole foreslås styrket med 1,65 millioner kroner grunnet manglende budsjettering til leie av gymsal i Trønderhallen.
7. Budsjetttrammen til Bygg og eiendom foreslås tilført 2 millioner kroner, jfr kommentarer under kap 4.3.

4.3 Økonomi, situasjonen i driften

Fellesområder

Ansvarsområde (Tall i tusen kr)	Regnskap 30.04.2016	Regnskap 30.04.2015	Endring 2015-2016	Justert årsbudsjett 2016	Forbruk i %	Regnskap 2015	Prognose 2016	Avvik just budsj og progn
Politisk	1 482	1 641	-159	6 148	24,1	6 199	6 148	0
Rådmannen m/stab	3 835	4 277	-442	10 400	36,9	10 005	10 400	0
Felleskostnader	9 785	9 789	-4	30 297	32,3	10 187	28 797	1 500
Kirker m.v	3 980	2 058	1 922	8 961	44,4	8 525	8 961	0
Sum fellesområder	19 082	17 765	1 317	55 806	34,2	34 916	54 306	1 500

Politisk enhet forventes å gå i balanse ved årets slutt, men det knytter seg usikkerhet til kostnader knyttet til Kommunereformen.

Rådmannen med stab forventes å gå i balanse ved årets slutt.

Felleskostnader består blant annet av forsikringer, kontingenter, revisjonsutgifter og avsetning til lønnsoppgjør. Området har et tilsynelatende lavt forbruk, som skyldes at årets lønnsoppgjør er budsjettert på området og ikke får effekt før 1. mai. Effekten av årets lønnsoppgjør er ennå ikke avklart. Det er budsjettert med en lønnsvekst på 2,7 %, mens framforhandlet ramme ble på 2,4 %. Dette innebærer sannsynligvis en besparelse på ca 1,5 millioner kroner, og budsjettet foreslås nedjustert tilsvarende.

Ansvarsområdet kirker m.v inneholder utgifter som tilskudd til Sør-Innherad kirkelige fellesråd og andre trossamfunn. Det forventes ingen avvik ved utgangen av året.

Oppvekst

Enheter. (Tall i tusen)	Regnskap 30.04.16	Regnskap 30.04.15	Endring 2015 - 2016	Justert årsbudsj	Forbr i %	Regnskap 2015	Prognose 2016	Avvik just.budsj og progn
Oppvekst felles	94 848	82 023	12 825	182 190	52,1	180 650	182 190	0
Barn og familie	15 710	17 769	-2 059	62 663	25,1	61 906	62 663	0
Kommunale bhg	4 872	3 973	899	7 753	62,8	8 958	7 753	0
Halsan skole	5 395	5 553	-158	13 773	39,2	15 824	14 123	350
Nesheim skole	9 545	10 070	-525	25 214	37,9	27 838	25 714	500
Skogn skole	11 685	13 409	-1 724	35 855	32,6	40 993	35 855	0
Ekne skole	1 907	2 809	-902	5 817	32,8	7 501	5 817	0
Åsen skole	6 960	7 301	-341	20 347	34,2	21 131	20 347	0
Ytterøy skole	2 190	2 596	-406	6 249	35,0	7 668	6 249	0
Frol OS	16 590	11 989	4 601	44 494	37,3	41 455	44 494	0
Levanger u-skole	12 914	12 399	515	35 239	36,6	38 637	35 239	0
SUM	182 616	169 891	12 725	439 594	41,5	452 561	440 444	850

Oppvekst felles har to ansvarsområder; skole felles og barnehager felles. Samlet har disse et tilsynelatende høyt forbruk, men dette skyldes hovedsakelig at det i første tertial er utbetalt tilskudd til barnehagene fram til og med august (altså 8/12) av årsbudsjettet. I tillegg har kommunen betalt ut et beregnet forskudd på etterbetaling av tilskudd for årene 2011-2014,- til sammen 2,4 mill.

Foreldrebetalingen i barnehage begrenses av maksimalprisen som er 2.580 kr pr måned. Fra 1. mai 2015 ble det innført en ny moderasjonsordning som innebærer at ingen husholdninger skal betale mer enn 6% av inntekten for en barnehageplass. Fra 1. august 2015 fikk alle 4- og 5-åringer med familieinntekt under kr 405.000,- i året rett til 20 t/u gratis barnehageplass (kjernetiden), og fra 1. august 2016 utvides dette til også å gjelde 3-åringer. For 2016 er det budsjettet med 1,7 mill til denne ordningen, men etter vedtaket om at 3-åringer skal inkluderes, er det behov for en budsjettjustering for å dekke dette. Dette utgjør ca 0,5 mill.

Det knyttes usikkerhet til kostnader med spesialundervisning for barn i fosterhjem i andre kommuner, ettersom dette påvirkes direkte av tiltak i barneverntjenesten. Det ble tilført 2 mill ved budsjett for 2016, og med mindre det kommer til nye barn, vil posten gå i balanse.

Samlet sett forventes balanse ved årets slutt.

Barn og familie (BaFa): (Helsestasjons- og skolehelsetjenesten, Barnevern og PPT)

Samlet forbruk på BaFa ser lavt ut, men dette skyldes at det for barnevern 1. tertial, ikke er betalt ut refusjoner for kommunale egenandeler vedr. barn i institusjoner og fosterhjem til Barne- ungdoms- og familiedirektoratet (BufDir) for første kvartal.

Prognosen for 31.12.16 er at enheten vil gå i balanse, men det knyttes alltid noe usikkerhet til tiltakssiden i barnevernet, da det ikke er budsjettet for eventuelle nye plasseringer eller kostnadskrevende tiltak utenfor hjemmet.

Kommunale barnehager

Barnehagene ligger samlet sett bra an ved 1. tertial, men det knytter seg usikkerhet til lønnsutgifter ved Staup barnehage.

Det er en økning av barn med rett til spesialpedagogisk hjelp, og dette utløser et behov for 1,6 nye stillinger i spesialpedagogisk barnehageteam fra høsten 2016, tilsvarende ca 0,5 mill kr for perioden august-desember. Dette må det finnes dekning for innen oppvekstområdet.

Det forventes at barnehagene samlet sett går i balanse ved årets slutt.

Kommunale grunnskoler: Regnskapstallene for perioden viser at de fleste skolene ligger innenfor budsjett, men det meldes om mulige avvik ved skolene Nesheim og Halsan, på til sammen kr 850.000,-. Det må ses på gruppesammensetninger for å spare lønn for å lukke avvik på regnskapet. For begge skolene er kostnadene knyttet til enkeltelever som krever ekstra voksendekning for å gi et forsvarlig tilbud. Frol knytter usikkerhet til minoritetsspråklige elever og med nye elever på «TOA», og Levanger ungdomsskole frykter et merforbruk på grunn av uforutsette oppstartskostnader.

U-trinnene ved Skogn og Levanger er tilført ressurser fra staten tilsvarende 6 lærerstillinger for økt lærertetthet. Ordningen vil også gjelde skoleåret 2016-2017, men avsluttes med dette. Dette vil bli en utfordring som kommunen må ta høyde for. Det samme gjelder for barnetrinnskolene som fikk utbetalt et ekstratilskudd på ca 0,5 mill kr,- våren 2016. Dette kom i tillegg til grunntildelingen for våren på ca 1. mill. Tilskuddet gis på bakgrunn av elevtall, og det drives følgeforskning på tiltaket.

Helse og omsorg

Enheter. (Tall i tusen)	Regnskap 30.04.2016	Regnskap 30.04.2015	Endring 2015-2016	Justert årsbudsjett 2016	Forbruk i %	Regnskap 2015	Prognose 2016	Avvik just budsj og progn
Felles helse	601	1 291	-690	3 550	16,9	3 364	3 550	0
NAV	6 505	6 784	-279	20 265	32,1	21 012	20 265	0
Hjemmetjenester	36 605	36 584	21	117 525	31,1	113 117	117 525	0
Habilitering	27 214	25 351	1 863	77 895	34,9	77 479	77 895	0
Institusjon	35 194	32 763	2 431	104 868	33,6	101 221	104 868	0
Sum	106 119	102 773	3 346	324 103	32,7	316 193	324 103	0

Forbruk pr 1. tertial på alle enheter viser at det er god økonomistyring. Alle avdelinger styrer mot underforbruk pr i dag, og det har vært en positiv utvikling gjennom første tertial.

Felles helse

Her posteres hovedsakelig utgifter vedrørende utskrivningsklare pasienter, og det er grunn til å tro at antall liggedøgn blir omtrent som i fjor, beskrevet i kapittel om tjenesteproduksjon, og at det kan

bety et lite merforbruk 31.12.16. Det arbeides imidlertid med å kvalitetssikre overgangene på en slik måte at kommunen evt. kan ta ut pasienter til sin egen heim for oppfølging der så langt dette er forsvarlig. Dette handler også om å bedre kommunikasjon med fastleger slik at den medisinskfaglige vurderingen sikres.

NAV.

Fakta viser videre at NAV Levanger p.t. har færre deltakere på KVP enn hva som er budsjettet, og dette gir utslag i et underforbruk.

Enhetens regnskap viser at NAV ligger innenfor budsjett.

Enheten får flere arbeidsoppgaver og større press på å levere tjenester ved økt ledighet og mottak/bosetting av flyktninger. Dette gir økt press/utfordringer på å levere tjenester jfr. Lov og forskrift.

Enheten forventes, ut fra de forliggende opplysninger, totalt sett å være i balanse ved årets slutt. Usikkerheten er knyttet til forbruk av økonomisk sosialhjelp.

Hjemmetjenester.

Regnskapet viser underforbruk ved 1. tertial og skyldes at enheten ikke har greid å ansette psykolog og at oppbyggingen av nye tjenester i avdeling Eplehagen ikke har blitt iverksatt grunnet forsinkelser i byggeprosessen.

Enheten styrer mot balanse, men grunnet den overnevnte tjenesteoppbyggingen i avdeling Eplehagen, er det noe usikkert hvordan resultatet til slutt blir ved årets slutt. Mye avhenger av når enkelte tjenestemottagere flytter inn og hvordan vedtakene om tjenester til den enkelte utformes.

Habilitering

Regnskapet for enheten samlet viser at forbruket er omtrent som forventet ved 1. tertial. Det er vanskelig å anslå noen prognose. Med utviklingen i dag og sammenlignet med fjoråret kan det bli et overforbruk estimert til ca. 1 mill. Imidlertid er dette svært usikkert da det i noen tilfeller kan bli dekt inn via mertilskudd for ressurskrevende tjenester.

Det knyttes en økonomisk usikkerhet til det nye tiltaket «arbeid for stønad», og rådmannen vil eventuelt komme tilbake til dette ved rapportering etter 2. tertial.

Det er så langt ikke planer om å fjerne eller redusere tiltak ut over det som allerede ligger i effektiviseringsbehovet i organisasjonen i forbindelse med ny tjenestestruktur.

Institusjoner

Tjenesteproduksjonen skal gå som normalt nesten helt ut 2016 da institusjonstjenestene (pasienter og ansatte) flyttes til Staup Helsehus. Det styres mot et betydelig underforbruk for å kunne overføre midler til å drifte nytt helsehus på Staup hvor nyansettelser vil skje etter sommeren. Slik det ser ut

nå, er det mulig å styre mot underforbruk på ca. 3 mill. samlet sett for enheten. Alle avdelinger styrer mot underforbruk pr i dag, og det har vært en positiv utvikling gjennom første tertial.

Kultur, næring, innvandrertjenesten og tekniske områder

Ansvarsområde (Tall i tusen kr)	Regnskap 30.04.2016	Regnskap 30.04.2015	Endring 2015-2016	Justert årsbudsjett 2016	Forbruk i %	Regnskap 2015	Prognose 2016	Avvik just budsj og progn
Innvandrertjenesten	-7 885	2 159	-10 044	-1 390	-	-3 317	-1 390	0
Kultur	7 366	7 803	-437	22 432	32,8	23 357	22 432	0
Drift / anlegg	4 407	2 846	1 561	-844	-522,2	-1 585	-844	0
Bygg og eiendom	13 867	3 665	10 202	38 449	36,1	8 448	40 449	-2 000
Kom. tekn. (vann, avløp)	-4 024	-1 799	-2 225	0		0	0	0
Kom. tekn, veg, park, parkering,	3 978	4 363	-385	9 933	40,0	10 538	9 933	0
Sum	17 709	19 037	-1 328	68 580	25,8	37 441	70 580	-2 000

Innvandrertjenesten

Det som kan medføre usikkerhet på enheten, er de økonomiske konsekvensene av den vedtatte utvidelsen av avdelingen for enslige mindreårige på Leira mottak. Det vil sannsynligvis være 40 nye ungdommer på plass ved skolestart august i år, og det er ikke sikkert at alle tilskuddene for disse kommer dette året. Skolen må uansett engasjere flere lærere til høsten, og lønnsutgiftene vil løpe fra 1. august, mens tilskuddene da vil komme senere. En forutsetning for at de 40 ekstra ungdommene fra Leira skal starte opp i august, er at de midlertidige klasserommene kommer på plass. Det forventes i tillegg en økning i elevtall til høsten grunnet økt bosetting av flyktninger, men det er vanskelig å si hvor mange som vil være over 16 år.

Det forventes at alle tre avdelingene vil gå i balanse ved årets slutt.

Kultur

Tjenestetilbudets nivå og innhold avviker ikke fra de forutsetninger som ligger til grunn for budsjettet. Enheten vil følge opp og igangsette tiltak i revidert handlingsplan for Kommunedelplan kultur. Det er ingen planlagte aktivitetsendringer som vil ha konsekvenser i forhold til vedtatt budsjett. Enheten har noe utfordring med personalkostnader knyttet til omstillingstiltak i perioden som kommer. Dette søkes løst gjennom interne omprioriteringer.

Prognosen for 31.12.16 er at enheten holder seg innenfor budsjettrammen.

Drift og anlegg

Det er etterslep på fakturering pr 1.tertial, og dette vil medføre at tallene korrigeres ut over i året. Det er fokus på lavest mulige driftskostnader. Høy aktivitet og utnyttelse av biler og maskinpark vil gi økte inntekter.

En god del av arbeidet som blir utført med enhetens maskinpark blir fakturert med medgått tid, og mye av arbeidet utføres for selvkostkapitlene der det ikke regnes inn fortjeneste.

Prognose for 31.12.16 er at enheten holder seg innenfor budsjettrammen.

Bygg og eiendom

Enheten har et overforbruk i 1.tertial. Dette er bla relatert til økte strømutfgifter som følge av prisøkning, samt kostnader til vedlikehold av bygninger. 2015 var et ekstremt år når det gjelder ødeleggelser på mange boliger. Dette medførte økte driftskostnader og reduserte inntekter da mange leiligheter blir stående tomme over lengre tid. I 2016 ses en bedring på situasjonen, men pr 1.tertial er det et budsjettavvik på 0,5 mill på grunn av redusert inntekt og utgifter til istandsetting av bygninger.

I de siste årene har det vært utfordringer innen renholdstjenesten. Effektiviseringskrav har vært – og er - krevende å nå. Det er ansatt ny renholdsleder fra 1. august, og styrking av ledelsen innen området bidrar til optimisme i renholdsgruppen. Det vil imidlertid ikke være realistisk å klare budsjettrammen innen dette området.

Budsjettrammen for enheten er krevende, og det synes lite realistisk å ta inn hele overforbruket i 1.tertial resten av året. I 2015 ble resultatet et overforbruk på 3,9 millioner ift budsjett. Rammen er ikke økt ut over lønnsveksten i inneværende budsjettår.

2016 vil bli et stramt år og en må regne med at det blir et overforbruk, men mindre enn i 2015. Prognose for 31.12.2016 er et overforbruk på 2 mill.

Det er utfordrende over tid å dekke behovet for vedlikehold av utstyr og eiendomsmasse innenfor budsjettrammen. Det kan synes som at det er avsatt for lite budsjettmidler til nødvendig vedlikehold, og rådmannen foreslår å styrke budsjettet med 2 millioner kroner.

Kommunalteknikk

Vann- og avløpsregnskapet er selvkost og vil komme i balanse ved årets slutt.

Forbruket pr. dato på vegvedlikehold viser noe overforbruk. Dette er en årlig hendelse som følge av at alt vintervedlikehold vinteren 2015/2016 føres på inneværende år. Overforbruket pr. dato er større enn det regnskapet viser, da en del kostnader for brøyting/strøing ennå ikke er regnskapsført. Dette fører til at sommervedlikeholdet må reduseres for å komme i balanse, altså et dårligere tjenestetilbud.

Søkeprosessen for statlige midler og ledelse i forbindelse med utbygging av bredbånd til distriktene er fra 2014 tillagt kommunene. I 2016 er kommunen innvilget fylkeskommunale midler for

utbygging av bredbånd til Falstadsenteret/Mestrings- og læringscenteret. Kostnadene med dette er ikke budsjettert. Dette fører til et overforbruk på i størrelsesorden kr. 500 000 – 800 000,-, avhengig av om kommunen får statlig tilskudd til utbygging av omsøkte anlegg.

Områdene park og parkering vil komme i balanse ved årets slutt.

For ansvarsområdet Friluft og Friluftlivsområder er regnskap ihht budsjett.

Prognose for kommunalteknikk pr 31.12.2016 er at enheten samlet holder seg innenfor budsjettammen.

5. INVESTERINGER.

5.1 Status investeringer

Tiltakene er beskrevet i Økonomiplanen 2016-2019.

Tiltak Beskrivelser i økonomiplan	Kostnad (mill. kr.)	Status pr. 30.04.2016
IKT - administrative løsninger	5,7	Prosjektene går som planlagt, nødvendige oppgraderinger skjer fortløpende gjennom året
OPPVEKST		
Neset barneskole	49,0	Havner ca. 2 millioner over vedtatt budsjett
Ytterøy skole	8,0	Konkurranse pågår nå, frist medio juni
Utvikling av uteområder skoler og barnehager	1,5	Følger fastlagt plan
Uteområde Nesset	10,0	Sannsynligvis ca 1 million over budsjett.
Uteområdet Ytterøy	0,5	Kommer i siste uke i juni
Datateknologi i skole og barnehage	3,0	Følger fastlagt plan
HELSE OG OMSORG		
Heldøgns omsorgstilbud - Åsen	117,0	Ligger godt an, fremdriftsplan følges.
Helsehus, Staup	121,3	Fare for overskridelser grunnet kvikkleire i grunnen og behov for realisering av biovarmeanlegg. Gjelder anlegg til både Breidablikktunet, Helsehuset og boliger i Staupslia. Dette vil bli tatt med i egen sak vedrørende justering av investeringsbudsjettet.
Øvrige heldøgns omsorg- ombygginger	1,0	Oppstart snarlig etter ferien, arkitekt engasjert.
Boligsosial handlingsplan	25,0	Flere prosjekter ferdigstilles i sommer, bl.a. Eplehagen, Håkon den Godes gate 48b, Nordsivegen 16
Barnebolig - avlastningsbolig	6,5	Oppstart i løpet av året
Rehabilitering kommunale boliger	2,0	Igangsatt

Velferdsteknologi/trygghets-alarmer/kjøkkenutstyr	4,0	Det er byttet ut 10 dører på Nylåna på Skogn helsetun, med tilhørende teknologi som gjør at pasientene kun får tilgang til sine egne rom. «Hotelldører» med da adgangskontroll og oversikt over pasientene. Teknologien er på plass, opplæring gjenstår før dette kan tas i bruk.
ANLEGG, INFRASTRUKTUR, SAMFUNNSIKKERHET OG MILJØ		
Transportmidler		
Fornyng av anleggsmidler (tjenestebiler, buss, vedutstyr etc.)	4,0	Ca. 1,5 mill er brukt av «Drift og anlegg» i nytt utsyr. Resterende beløp vil disponeres gjennom resten av året som planlagt
Bygninger		
Trønderhallen	0,8	Ikke gjennomført ennå, gjelder kaldt lager.
Kulturbygg, planlegging	2,0	Utredning i oppstartsfasen
Kjøp Løa	8,0	Under arbeid. Dialog med Statsbygg pågår, takst mottatt.
Ombygging/rehabilitering kommunale bygg	2,0	Brukes fortløpende på større omgjøring/tilpassinger
Tiltak etter ROS	1,0	Anskaffelser av nødstrømsløsninger ved kommunale bygg
ENØK	1,0	Anvendt i henhold til plan.
Renovering Rinnleiret	0,6	Gjennomført
Kombinasjonsbygg	75,0	Etter planen.
Staup inkl. infrastruktur	9,0	Ledninger i grunnen er rehabilitert og skiftet, asfalt legges, parkering opparbeidet.
Vann		
Utskifting/sanering og nyanlegg	12,0	Ca 3 mill er disponert. Resterende anvendes til vannledning Åsen – Ronglan, og ferdigstilling ledning til Verdal
Avløp		
Utskifting/sanering og nyanlegg	10,0	Ca. 50 % av totalen er disponert, arbeidet går som planlagt
Friområder		
Miljøtiltak i friluftsområder	4,0	Brukt ca. 0,3 mill kr. så langt. Restbeløp på Tinnbuen kommer ikke i år, og budsjettet må nedjusteres. Kommer som egen sak.
Samferdsel/miljøtiltak		
Miljøtiltak, gågate/miljøgate/park	1,5	Hele beløpet er pr. dato disponert til sluttfinansiering av Stadionparken

Infrastruktur Levanger havn	3,4	50 % er benyttet til gang-/sykkelveg i Sjøgata (etappe 2)
Veg, parkeringsplasser, gatelys	12,0	Benyttet ca. 3 mill av totalen. Hele restbeløpet benyttes til asfaltering, forsterking, rehab gatebelysning.
Planfri undergang Skogn	1,0	Brukt ca. 100 000,- Restbeløpet vil i løpet av året bli brukt til reguleringsplan/detaljplan
Avlastningsveger sentrum	3,0	Ingenting er brukt pr. dato. 1 – 1,5 mill vil bli brukt til planlegging/grunnundersøkelser i 2016. Budsjettet må nedjusteres. Kommer som egen sak.
Gang- og sykkelveger	10,0	3,5 mill er brukt pr. dato til ferdigstilling av gang-/sykkelveg Sjøgata. Restbeløpet benyttes til fortau i Gamle Kongeveg.
Utbygging tomteområder		
Utbygging tomteområder - boliger	17,0	Pr. dato brukt 6,5 mill. til Kjønstadmarka og rundkjøring Gjemblevegen/Sivs veg. Hele beløpet blir benyttet i løpet av året til disse 2 prosjektene.
SUM INVESTERINGER	531,8	

5.2 Budsjettjusteringer investering

Det er inngått avtale mellom Levanger kommune og Sør-Innherad kirkelige fellesråd om erverv av grunn og utarbeidelse av gravplassplan, samt gjennomføring av opparbeidning av Alstadhaug kirkegård. I vedtatt økonomiplan for 2016-2019 er det avsatt 14,4 millioner kroner som et tilskudd til fellesrådet for årene 2017 og 2018 til dette formålet. Prosjektet foreslås flyttet fram til 2016 og 2017, og i forbindelse med at Levanger kommune skal utføre dette arbeidet, foreslås investeringsbudsjettet endret slik for 2016:

- Nytt investeringsprosjekt Alstadhaug kirkegård etableres med 7,2 millioner kroner. Finansieres ved økt låneopptak på 5,76 millioner kroner og økt momskompensasjon på 1,44 millioner kroner.

Finansiering for 2017 legges fram til politisk behandling i økonomiplan for 2017-2020.

6. FINANSFORVALTNING

6.1 Kort sammendrag

Norges Bank senket styringsrenten, slik analytikerne forventet, ved fremleggelsen av PPR1 i mars. I tillegg la Sentralbanken frem en rentebane (forventning til fremtidig renteutvikling) som var lavere enn markedsaktørene forventet. Begrepet negative renter bringes også inn i vurderingene og drøftes. Bakgrunnen er den lave oljeprisen og følgeeffektene av denne på norsk økonomi. Oljerelatert næring sliter og sysselsettingen faller. Samtidig ser vi effekten av en svekket krone, som slår positivt ut for andre konkurranseutsatte næringer i vår åpne økonomi. Låneporteføljens samlede volum er på 2.136 millioner ved utløpet av 1. tertial. Långivere er Husbanken, Kommunalbanken, KLP og verdipapirmarkedet. Av samlet lånevolum er 21% sikret med fast rente. Rentesikringene er gjort mens rentenivået var høyere og dette bidrar til å prege gjennomsnittlig porteføljerente som er på 2,27%. Store deler av lånemassen er etablert med lang løpetid (65%), mens resten forfaller i 2017 og 2018 (35%). Kommunalbanken har i mars på nytt økt marginen på flytende lån med 0,15 prosentpoeng og dette utgjør mer enn fallet i fallet i den korte renten. Flytende rentekostnad blir med andre ord høyere i 2. kvartal enn i 1. kvartal selv om den korte renten har falt.

Hele rapporten er vedlagt saken.

6.2 Avviksanalyse låneportefølje – nøkkeltall

Rapport "Nå" : 30. april 2016

Rapport "Forrige" : IMM mars 2016

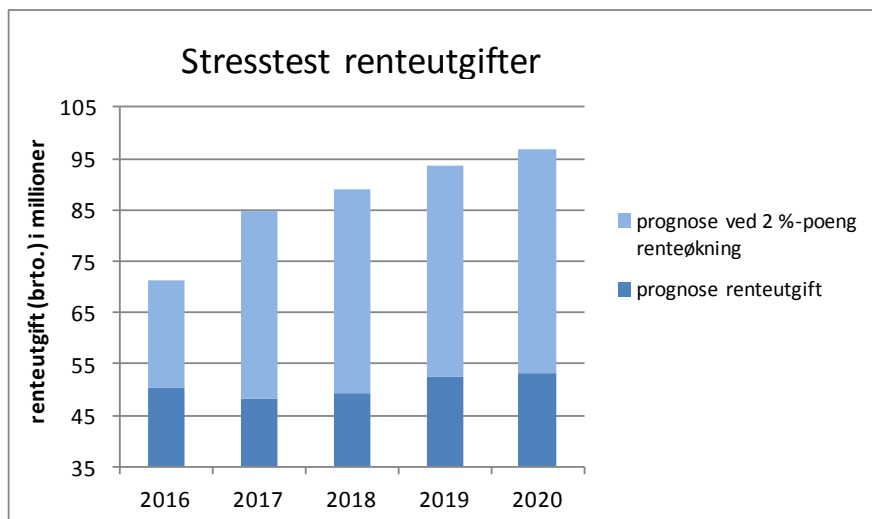
Sammensetning av passiva:	Nå	Forrige		Krav/limit
Andel lån med fast rente:	21 %	21 %	Maksimum	80 %
Andel lån med flytende rente:	79 %	79 %	Maksimum	80 %
herav rentesikret for (resten av) 2016	0 %	0 %		
herav rentesikret for 2017	0 %	0 %		
Gjennomsnittlig durasjon (år)	0,68	0,76	Min./makskrav:	0-4 år
Rentefølsomhet (%)	0,67	0,75		
Utløpsår lengste rentebinding	2023	2023	Maksgrense	
Andel største enkeltlån i porteføljen:	18 %	18 %	Maksimalgrense:	35 %
Gjennomsnittlig porteføljerente:	2,27 %	2,27 %		
Anslag renteutgift 2016 (mill. kroner)	50,37	48,99	Budsj. renteutg.	
Anslag renteutgift 2017 (mill. kroner)	48,09	44,03		
Innløsningsverdi rentesikring (i prosent). Negativ verdi kommer i tillegg til pari kurs, mens positiv verdi kommer til fradrag til pari kurs.	-2,20 %	-2,4		
Innløsningsverdi renteswapper (i mill kroner). Negativ verdi kommer i tillegg til pålydende gjeld, mens positiv verdi kommer til fradrag til pålydende gjeld	-47	-51		
Innløsningsverdi FRA-sikring (mill. kr)	0	0		
Lån som skal refinansieres innen 1 år (andel i %)	16	16	Maksgrense	40 %

Kommentar til "vesentlige markedsendringer":

Kommunalbanken hevet på nytt marginen med 0,15 prosentpoeng i 1. tertial. Nå til 0,7%.

6.3 Stresstest

Nedenfor illustreres prognosen på kommunens brutto renteutgifter for økonomiplanperioden. I tillegg er det beregnet hvordan en umiddelbar renteoppgang på 2 prosentpoeng vil slå ut. En slik beregning kalles "stresstest" og har som formål å vise effekten av et markedssjokk.

7. ORGANISASJON

7.1 Sykefravær

Enhet/område	1.tertial 2015	2. tertial 2015	3. tertial 2015	1. tertial 2016		
	Totalt	Totalt	Totalt	Totalt	1-16 dager	>=17 dager
Rådmannen m/fellestjenester	6,60 %	4,60 %	0,70 %	0,30 %	0,30 %	0,00 %
NAV	9,50 %	11,00 %	5,70 %	6,00 %	3,20 %	2,80 %
Innvandrertjenesten	7,50 %	5,60 %	3,10 %	3,50 %	2,30 %	1,20 %
Kommunale barnehager	7,50 %	6,10 %	8,40 %	8,90 %	1,60 %	7,30 %
Halsan skole	5,40 %	5,60 %	4,20 %	3,90 %	2,50 %	1,40 %
Nesheim skole	4,30 %	3,00 %	7,10 %	6,10 %	2,00 %	4,10 %
Skogn skole	6,90 %	2,20 %	5,30 %	7,00 %	2,10 %	4,90 %
Ekne skole	10,20 %	10,60 %	8,30 %	2,10 %	2,10 %	0,00 %
Åsen skole	3,50 %	1,80 %	3,10 %	3,40 %	0,80 %	2,60 %
Ytterøy skole	5,70 %	3,30 %	8,30 %	3,10 %	0,40 %	2,70 %
Frol skole	12,90 %	8,60 %	9,30 %	10,00 %	1,70 %	8,30 %
Levanger ungdomsskole	6,20 %	3,10 %	2,60 %	5,00 %	2,50 %	2,50 %
Barn og familie	6,10 %	2,30 %	4,10 %	6,70 %	2,50 %	4,20 %
Hjemmetjenester	9,70 %	7,20 %	9,50 %	9,20 %	3,00 %	6,20 %
Habilitering	9,70 %	7,60 %	10,00 %	10,20 %	3,70 %	6,50 %
Institusjon	12,80 %	8,60 %	10,40 %	9,50 %	2,90 %	6,60 %
Kultur	4,70 %	3,00 %	6,60 %	8,10 %	1,00 %	7,10 %
Drift og anlegg	2,80 %	0,10 %	2,60 %	3,70 %	0,80 %	2,90 %
Bygg og eiendom	7,00 %	7,40 %	13,20 %	11,90 %	1,70 %	10,20 %
Kommunalteknikk	9,60 %	2,30 %	2,50 %	5,00 %	1,90 %	3,10 %
Pr. tertial	8,30 %	6,00 %	7,80 %	7,90 %	2,40 %	5,50 %

I Levanger kommune rapporteres fraværet for hvert tertial. Sykefraværet går opp og ned med antall ansatte som er sykemeldt eller benytter egenmelding. Sykefravær varierer også med årstiden. Det går naturlig opp senhøstes og på vinterstid, for deretter å gå ned mot sommeren.

Sykefraværet for 1. tertial 2016 sammenlignes derfor med 1. tertial i tidligere år. Levanger kommune har et sykefravær på 7,9 % i 1. tertial. Gjennomsnittlig fravær for Levanger de siste ni årene ved første tertial er 8,6 %.

Trenden er at korttidsfraværet i Levanger er stabilt, men at det totale sykefraværet går svakt nedover. Sammenlignet med Verdal kommune, for de samme periodene, har Levanger et noe lavere sykefravær.

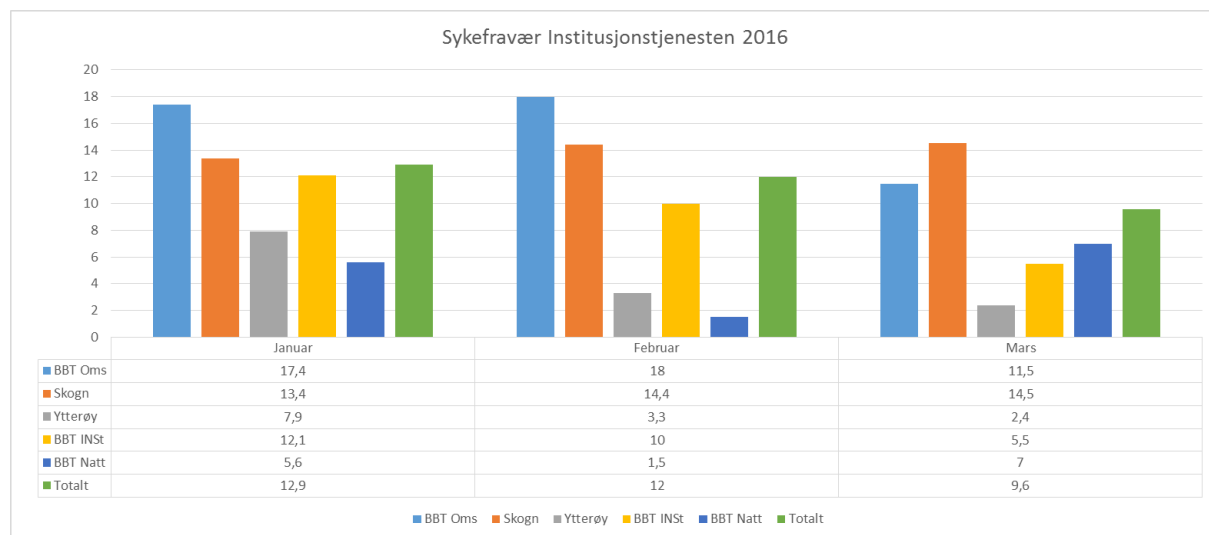
7.2 Kommentarer fra sektorene

Oppvekst

Sykefraværet i oppvekstsektoren har et snitt på 1,8 på korttidsfravær og 3,2 på fravær over 17 dager. Dette er samlet sett et lavt fravær, men det svinger mye fra enhet til enhet. Halsan barneskole har eksempelvis 0 i fravær over 17 dager, mens Frol barneskole har 8,3. Tallet på Frol b skyldes forhold knyttet til enkeltpersoner og kronisk sykdom. Disse følges opp gjennom IA-systemet. I tillegg er det rapportert at noen ansatte har hatt problemer med luftveiene i forbindelse med at det i en periode ble drevet skole samtidig med byggeprosessen. Forholdene er kjente og avklarte, og ut over dette er det ingen indikasjoner på at fraværet skyldes forhold ved arbeidsplassen. Kommunale barnehager har et sykefravær på 7,4 over 17 dager. Dette har sin årsak spesielt i én barnehage, og skyldes ellers forhold som arbeidsgiver har full oversikt over. Forholdene er diskutert i kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU).

Helse og omsorg

Gjennom forrige år, og inn i dette året, har fraværet ved Institusjoner vært preget av høye tall. Nå er tendensen at fraværet er på vei ned. Samlet sett har fraværet stabilisert seg på under 10 %, men det er fortsatt avdelinger med særdeles høyt fravær. Selv om prognosene er gode, og fraværet på vei ned, er det nødvendig med fokus på nærværarbeidet. Alle avdelinger jobber nå godt med HMS planen, og stabiliteten som nærværende avdelingsledere medfører, viser at dette innvirker på sykefraværet. Se tabell.

Ellers ved enhetene så svinger fraværet noe. For en periodisk rapport som deler året i tre vil naturligvis vise svingninger. Langtidsfraværet i Hjemmetjenesten og Habiliteringstjenesten er imidlertid dobbelt så høyt som korttidsfraværet. Dette kan indikere at det finnes arbeidstagere som har en litt mer langvarig tilstand. Vi ser ofte at en situasjon med kronisk eller langvarig sykdom slår ut på statistikken. I NAV er situasjonen omvendt,- der er korttidsfraværet noe høyere som langtidsfraværet. Årsakene til dette kan være mange, men vi ser at store endringer og usikkerheter med tanke på omstillinger og lederskifter noen ganger fører til økt korttidsfravær, noe som har vært

tilfelle i NAV og i de tre øvrige helseenhetene. Alle enheter arbeider imidlertid kontinuerlig med arbeidsmiljøet i tråd med bl.a. HMS-plener og med oppfølging av de sykemeldte.

Samfunnsutvikling

I enhetene innen samfunnsutvikling varierer antall årsverk fra 14 til over 60. Innenfor hver enkelt enhet gir derfor hvert enkelt fravær ulikt prosentvis utslag.

Innvandrer-tjenesten, Drift og anlegg og Kommunalteknikk har fraværstall under gjennomsnittet i kommunen.

I Innvandrer-tjenesten har fraværet gått gradvis ned. Fraværet nå skyldes langtidssykemeldinger pga helseutfordringer, dette gjelder ansatte på Leira Mottak. De andre to avdelingene har nesten ikke fravær. Enheten har stort fokus på nærvær og det jobbes aktivt i hht IA avtalen både med tidlig og kontinuerlig oppfølging av sykemeldte. Leira er med på et nærvær-prosjekt i samarbeid med Organisasjonsenheten og Friskgården. Oppstart er utsatt til høsten pga nytilsetninger ifm med utvidelse av EM avdelingen.

Innen enheten Kultur ses en økning i fraværet sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Økningen fortsetter etter siste tertial 2015, og er i sin helhet relatert til langtidsfravær. Korttidsfraværet er svært lavt for enheten, og det arbeides aktivt med oppfølging av sykefraværet.

De høyeste fraværstallene finner vi innenfor Bygg og eiendom, som også har flest antall årsverk. Også her er langtidsfraværet den største utfordringen.

Det er positivt at fraværet er lavere enn ved utgangen av 2015, og det jobbes med videre tiltak for å redusere sykefraværet. Ledelsen innenfor området renhold blir styrket fra august 2016, noe som vil gi mulighet for økt fokus på oppfølging av ansatte.

Det arbeides med å få på plass HMS-planer innenfor alle deler av samfunnsutvikling, og forbedre det systematiske nærvær-arbeidet samlet sett i sektoren.